

DE KNALPOT

ORGAAN VAN DE A.M.S. CLUB

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

A.M.S.

Abonnementsprijs fl. 3,— per jaar.

Gedrukt bij Drukkerij „De Stad” N.V.

HOOFDREDACTEUR: R. A. Römer

ADRES REDACTIE EN ADMINISTRATIE: Wilhelminaplein· Tel. 1071

L.S.

„Hier zijn we dan eindelijk weer. Hm, hm, we zien het al, zeker gedacht dat de Knalpot weer eens een winterslaap was gaan houden. Nee, nee, hoor, zover is het nog niet gekomen, ofschoon het toch niet veel gescheeld heeft.

In ons vorig nummer (dat van Maart) hadden we beloofd het April-nummer zo spoedig mogelijk uit te geven. Maar, we hadden buiten „Het Nieuwe Systeem” gerekend; een beetje te optimistisch geweest, ziet U. Toen de school eenmaal begonnen was, ging alles zich concentreren op „Het Nieuwe Systeem” en de Knalpot, het stiefkindje van de A.M.S., waar onder gewone omstandigheden toch al zo weinig aan gedacht wordt, raakte helemaal in de vergetelheid.

Na het toneelstuk was het weer de tocht naar Aruba, die de heren het meest interesseerde.

Maar nu dit alles weer achter de rug is en men op A.M.S. weer rustig aan het werk is gegaan, zullen ook wij proberen om een beetje regelmatig van ons te doen horen. Beloven doen we niets, want indien de hulp die we van de A.M.S.-ers verwachten uitblijft, dan kunnen we niets bereiken.

A.M.S.-ers. Pakt aan. Wacht niet tot men bij je komt belden om een bijdrage; biedt zelf aan. Stuur je stukken in en je zult zien dat in dit geval, als uitzondering, ongevraagde diensten heel welkom zullen zijn.

Dus, en hierbij herhalen we wat we reeds in ons eerste nummer gezegd hebben: „Allen aan het werk om de Knalpot de trots van onze school te doen zijn en blijven”.

De Redactie.

FREDERIC CHOPIN

Frédéric Chopin werd geboren te Zelazowa Wola, gelegen op een dertigtal kilometer afstand van Warschau, en wel op 22 Februari 1810. Deze datum klopt tenminste met de officiële geboorte-acte, die ongeveer één maand later werd opgesteld. Maar in de familie hield men vast aan 1 Maart 1809. Zijn vader Nicolas Chopin zou meer dan één jaar lang verzuimd hebben aangifte van deze geboorte te doen en om niet te worden gestraft zou hij zijn kind een jaar jonger aangegeven hebben dan het werkelijk was.

Nicolas was belast met de opvoeding van de jonge graaf Frederick Skarbek, die als professor aan de hogeschool te Warschau een vooraanstaande plaats zou bekleden.

Bij de Skarbek's leerde Nicolas een lieftallig jong meisje kennen, met name Justine Krzyzanska. In 1806 trad hij met haar in het huwelijk en ofschoon zij geld noch goed als bruidschat meebracht, bezat zij anderzijds schitterende kwaliteiten: zij had een blijmoedig karakter, een krachtige wil en wat meer was: zij had een buitengewoon goed verzorgde opvoeding genoten.

Frédéric was hun tweede kind. Wanneer hij muziek hoorde, begon hij te huilen en aan zijn emotie scheen geen einde te komen. Maar op zekere dag scheen de muziek hem geen vrees meer aan te jagen. Spoedig ontbolsterde zich in de zesjarige Frédéric een onstilbaar verlangen om zelf actief te worden. Hij zou dan ook les krijgen van de beste professor, die Warschau toen kende, nl.

Adalbert Zywny, een Tchechisch pianist, die sedert enkele jaren in de Poolse hoofdstad woonde.

Een verstandiger, begaafder en gewilliger leerling zou Adalbert Zywny wel niet gehad kunnen hebben, maar van zijn kant kon Frédéric geen beter en nauwgezetler leraar gewenst hebben. De grote bewondering, die Chopin heel zijn leven zou koesteren voor het werk van Bach is grotendeels het resultaat van het onderzicht van Zywny.

Groothertog Constantijn toonde een levendige belangstelling voor de jonge virtuoos, die een verbluffende improvisatiekunst ontvouwde en die zo goed de kunst verstond om een thema uit een of andere opera tot in het oneindige te variëren, of met figuren te versieren. Uit genegenheid droeg de tienjarige een mars op aan de Groothertog en deze liet hem orkestreren.

In 1824 werd Frédéric leerling van het lyceum. Tegelijkertijd liet de vader hem ook lessen in harmonie en contrapunt volgen bij Joseph Xaver Elsner, bestuurder van het Conservatorium te Warschau.

In 1825 trad hij als volmaakt virtuoos in het publiek op en liet hij zijn eerste werk in druk verschijnen: Zijn opus I was een Ronde in de mineur, maar het was zeker niet het eerste werk dat hij gecomponeerd had. Zijn muzikale bedrijvigheid belette echter hem geenszins steeds voortaan geklasseerd te worden bij de examens.

Na 1828 kan Chopin zich geheel wijden aan zijn geliefde kunst: de muziek. Vlak na elkaar voltooit

A. D. Jonckheer N.V.

Brionplein No. 4

Telefoon 1547

UW ADRES voor

HERENKLEDING

van

KWALITEIT

hij niet minder dan vier voorname klavierwerken, waaronder de later beroemd geworden Variaties op een thema uit Don Juan (La ci darem la mano), die opgedragen zijn aan Titus Woyciechowski, zijn beste vriend. Twee jaar later werden deze Variaties te Wenen uitgegeven en niemand minder dan Robert Schumann schreef naar aanleiding van dit werk een befaamd gebleven kritiek, die begon met de woorden: „Hoed af, mijne Heren, een genie!”

Sedert lang had de virtuoos het plan opgevat de Pruisische hoofdstad te bezoeken. Maar de reis was lang, en Chopins ouders hadden er menig bezwaar tegen, om hem alleen de tocht te laten ondernemen. Daar bood zich een schitterende gelegenheid aan. Een hogeschoolprofessor, die bij hen aan huis kwam, zou deelnemen aan een congres te Berlijn, en Frédéric zou onder zijn bescherming mee afreizen. Ze bleven, vijf dagen te Berlijn. De componist hoorde de Ode aan de H. Caecilia van Händel en zag in de opera Fernando Cortez onder de persoonlijke leiding van Spontini.

Op de terugreis werd men te Zühlichau opgehouden. Het lange wachten werd voor alle reizigers in een waar genot herschapen, toen Chopin zich aan de vleugel zette en zo verrukkelijk speelde dat allen weldra onder de bekoring van zijn innig spel geraakten. Eenmaal thuis, voerde Chopin zijn theoretische studies tot een goed eind, want de beheersing van het vak is voor de kunstenaar noodzakelijk. De grondslag voor zijn verdere ontwikkeling was gelegd; nu kon hij als artist de wereld gaan veroveren.

Met drie vrienden begaf onze musicus zich in 1829 op weg: de reis ging door Galicië, Silezië en Moravië en na veertien dagen kwamen de vier reizigers op 31 Juli te Wenen aan. Hij maakte er kennis met een groot aantal aanzienlijke kunstenaars en edellieden, kwam er in aanraking met de bekende uitgever Haslinger, die hem bij zijn eerste bezoek reeds meldde, dat zijn „Variaties La ci darem la mano” de volgende week zou verschijnen en er op aandrong, dat Chopin een concert zou geven, opdat hij in de Weense muzikale milieu's zou bekend worden, wat natuurlijk ten goede zou komen aan de verkoop.

Ook van andere zijden werd er op aangedrongen, dat Chopin zou optreden, hoe wel het seizoen niet gunstig was. Ten slotte gaf de musicus toe en op 11 Augustus werd het concert gegeven in het Keizerlijk Theater. Chopin moest twee maal optreden: eens onmiddellijk na de ouverture „Prometheus” van Beethoven en wel met zijn reeds genoemde Variaties; een tweede keer na de zang van Mejuffrouw Veltheim en dan zou hij zijn Krakowiak spelen met orkestbegeleiding. Maar bij de repetities hadden de orkestleden hem met zoveel wantrouwen bejegend en bovendien zoveel fouten gemaakt, dat Chopin het niet waagde dit nummer op het programma te behouden en hij verving het ter elfder ure door twee improvisaties. Chopin was woedend, maar niettegenstaande dit speelde hij uitzonderlijk mooi, zodat

reeds na de Variaties een storm van toejuichingen losbrak. Met één slag stond de Poolse musicus in het middelpunt der belangstelling: nu was hij niet langer meer een naamloze, een onbekende; iedereen sprak over hem, noemde zijn naam en wachtte op de gelegenheid om hem een tweede maal te kunnen toejuichen. De 18de trad Chopin voor de tweede keer op en de bijval overtrof indien mogelijk nog die van het eerste concert. Men loofde hem algemeen als componist en waardeerde ten zeerste zijn hoge gaven als pianist. Doch toen reeds wees men op de enige tekortkoming, die hij trouwens nooit zou overwinnen: zijn zwakke toon. Juist op dat punt onderscheidde hij zich van alle andere virtuozen, die schitterden door hun glansrijke sonoriteit. Van Wenen reisde hij naar Praag, vervolgens over Teplitz naar Dresden, waar hij de allereerste opvoering bijwoonde van de Faust ter gelegenheid van Goethe's tachtigste verjaardag. Tegen het midden van September was Chopin thuis.

Daar voltooide hij twee werken van grotere omvang: de twee klavierconcerten in fa-mineur en mi-mineur, die in zulke ruime mate hebben bijgedragen tot de vestiging van zijn roem. Het eerste speelde hij zelf tijdens het eerste van de twee concerten, die hij op 17 en op 25 Maart 1830 in het Theater te Warschau zelf had georganiseerd en waar hem een succes zoals nooit tevoren te beurt viel. Hij voltooide het slot van zijn tweede klavierconcert, dat zijn eerste opvoering beleefde tijdens het concert van 11 October 1830,

„Botica Excelsior”

VAN LEEUWEN & Co.

Uw adres voor het

klaar maken van

recepten.

Heerenstraat.

waaraan Constantia Gladkowska, zijn geliefde, haar medewerking verleende.

„Zo mooi als op deze avond heeft Constantia nog nooit gezongen”, schreef Chopin. „Ditmaal heb ik mezelf begrepen, het orkest begreep mij en het publiek begreep ons”. In Augustus 1831 vinden wij hem te München, waar men hem overhaalde een concert te geven.

Daar trof hem echter een rampspoedige tijding, die zijn Pools hart ten zeerste ontstelde: Warschau was door de Russen ingenomen. Hij leed vreselijk onder de gedachte van de ondergang van zijn vaderland. En het kon alweer niet anders of hij legde zijn verontwaardiging en zijn smart neer in een drietal werken, die te Stuttgart worden gecomponeerd, terwijl hij reeds op weg was naar Parijs.

Hier aangekomen verzocht Kalkbrenner Chopin hem iets voor te spelen en met een zekere schroom zette de jonge man zich aan de vleugel om zijn concerto in mi-mineur voor te dragen. Kalkbrenner toonde zich zeer geestdriftig. Hij stelde aan Chopin voor om hem drie jaar les te geven, ten einde zijn tekortkomingen te verbeteren. Maar de antwoorden van zijn ouders en zijn vroegere leeraar Elsner waren gelijkkluidend: zij raadden hem ten zeerste af bij Kalkbrenner nog in de leer te gaan. De Franse noblesse was op Chopin's eerste concert niet aanwezig en ofschoon het succes ongemeen schitterend mocht heten, was de financiële uitslag toch erbarmelijk. Er kwam echter redding: Hij kreeg veel lessen -hij liet zich

dan in een sierlijk rijtuig van het ene huis naar het andere voeren-, en 's avonds werd hij uitgenodigd op een of ander feestmaal, waar hem natuurlijk verzocht werd wat te spelen.

Op een vacantiereisje leerde hij Liszt kennen en...te Dresden een jong Pools meisje, met name Maria Wodzynska. Het kwam tot een verloving. De bruiloft zou in het voorjaar van 1837 gevierd worden, maar Chopin's droom is niet in vervulling gegaan: Het meisje raakte verliefd op Chopin's sprekende gelijkenis: de Poolse dichter Slowacki. Veel later leerden Chopin en Slowacki elkaar persoonlijk kennen. Zij meenden werkelijk met een dubbelganger te doen te hebben. Het toeval speelt een grote rol in de lotsbestemming van deze beide mensen, die in hetzelfde jaar geboren werden, hetzelfde jaar stierven en wel tengevolge van dezelfde ziekte. Later kwam Chopin in aanraking met Aurore Dudevant, een schrijfster die in Parijse salons zeer bekend was en die verschillende romans had uitgegeven onder de naam van George Sand. Ze was een merkwaardige, wilskrachtige vrouw, voor wie geen moeilijkheden bestonden en zodra zij de toondichter had leren kennen en zijn leed had doorzien, rekende zij het tot haar plicht om van hem weer een gelukkig mens te maken en zijn hart weer „wat kalmte, wat rust en wat welbehagen” te schenken. En in zoverre zulks bij Chopin mogelijk was is zij daar ook in geslaagd. Zij nam hem mee naar Majorca, waar Chopin erg ziek werd. Na veel en geduldig wachten kwam er eindelijk een klavier

Firestone

Duurzaamheid
Service en
Kwaliteit

THE MARK
OF QUALITY
AND SYMBOL
OF SERVICE

A. D. CAPRILES & Co.

Oranjestraat 68

Telefoon 2040

aan. Nu kon de toondichter zich weer aan het componeren zetten: maar hij deed het thans met een ziek lichaam. En deze zieke schrijft daar in volle eenzaamheid, ver van de beschaafde wereld, de meest geraffineerde, de meest sublieme muziek, die ooit uit zijn pen is gekomen, zijn later zo beroemd geworden Préludes, die door de kenners van Chopins werk beschouwd worden als het beste en het meest verhevene, dat hij heeft nagelaten.

Gedurende enkele jaren zal nu het leven van de geniale Chopin tamelijk gelijkmatig verlopen; 's zomers te Nohant, 's winters te Parijs.

Op een avond, het was een wonderbare Juninacht, kwam iemand op de gedachte een klavier op het grasplein achter het kasteel te Nohant te laten brengen. Beurtelings zouden Liszt en Chopin spelen en zij deden het zo, dat de echo telkens hun phrases herhaalde. Liszt speelde de jachtfanfaren uit Weber's opera Euryanthe, terwijl Chopin, die toen juist Impromptu voor klavier had geschreven, zijn nieuw werk liet horen en na elke zin wachtte hij tot de weergalm hem had geantwoord, zodat tussen hem en de natuur als het ware een gesprek werd gevoerd.

In 1844 vernam hij de dood van zijn vader en die van een trouwe vriend. Hij voelde zich niet meer gelukkig in het bijzijn van George Sand en verliet op zekere dag haar woning om er nooit meer terug te keren.

Een hoofdstuk uit het leven van de meester was afgesloten...

Chopin stak in April 1848 het Kanaal over. Men twijfelde er niet langer aan, of Chopin leed aan longtering. Maar de zo vurig verlangde genezing kwam niet.

Toen de vrienden hem weer te Parijs begroetten, meenden ze enkel nog de schim van een mens te zien. Toch nam hij de lessen weer op, maar na korte tijd bleek het, dat zijn krachten hem geheel begaven. Hij voelde zijn einde naderen en trof er ook allerlei schikkingen voor: Hij wenste begraven te worden in zijn avondrok, zijn graf zou naast dat van Bellini liggen, men zou de Poolse aarde, die hij steeds bewaard had, over zijn kist uitspreiden. Hij verlangde, dat Mozart's Requiem zou gezongen worden bij zijn plechtige lijkdienst en dat zijn hart zou teruggeschonken worden aan zijn geliefd Pools vaderland.

De 17de October 1849 overleed hij. In zijn doodstrijd had hij aan Delphine Potocka gevraagd nog een laatste keer voor hem te zingen. Met een glimlach op de lippen ging hij toen de eeuwigheid in.

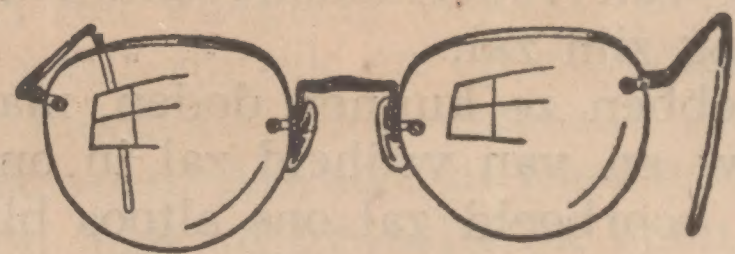
Men bezorgde hem een prachtige begrafenis, Zijn lijk werd gevolgd door alle vooraanstaande figuren uit de Franse kunstwereld en ook prinses en edellieden begeleidden hem tot aan zijn laatste rustplaats op het kerkhof te Père-Lachaise. Een muziekkorps speelde de ondertussen beroemd geworden Treurmars uit zijn grote Sonate. Zijn hart werd naar Polen gezonden, waar het nog steeds bewaard wordt in de Kerk van het H. Kruis te Warschau.

Het werk van Chopin is bijna uitsluitend pianomuziek en omvat: twee pianoconcerto's, drie sonates, vier balladen, twaalf polonaises, zes en vijftig mazurka's, vijf en twintig préludes, negentien nocturnes, vijftien walsen, vier impromptus en zeven en twintig concertétudes. Voor zang componeerde hij een zevental liederen.

Dat in onze dagen, ruim negentig jaar na zijn dood zijn werk nog zo jong en zo fris klinkt als de eerste dag, getuigt voldoende voor de genialiteit van deze componist, die tot de grootsten aller eeuwen behoort.

ZIEN IS LEVEN!

Voor een goede en
moderne bril

SPRITZER & FUHRMANN

HEREN, wilt U er „chique” uitzien?
DAMES, wilt U de heren bekoren
Zo ja, dan is Uw adres:

S. PIMSLER LA ESTRELLA

Heerenstraat No. 24d
Curacao, N.W.I.

Het laatste woord op 't gebied
van mode en kleding!

BOY ECURY

„Groot is een volk dat zijn helden eert”

„Wat, alweer over Boy Ecury” horen wij enkele lezers reeds zeggen. Ja waarde lezers, er is de laatste tijd veel over deze jongeman geschreven en gepraat, maar hij kan niet genoeg geëerd worden. En wij, het enige jeugdblad (door de jeugd verzorgd) meenden niet achter te kunnen blijven. Ook wij willen hem nog die eer bewijzen, die we nog kunnen. We hebben getracht bij zijn plechtige ter aarde bestelling op Aruba nog aanwezig te zijn, maar zijn er niet in geslaagd. Daarom willen we het op deze wijze nog goed maken.

Op 23 April 1922 werd Boy op Aruba geboren en in de St. Franciscuskerk Segundo Jorge Adalberto gedoopt. Hij was het zevende kind van een gezin, dat later zou uitgroeien tot 13 kinderen. Reeds op zeer jonge leeftijd onderscheidde hij zich van zijn makkers door zijn levendigheid en zijn onverschrokkenheid. Als jongen reeds schrok hij voor niets terug.

Nadat hij de lagere school op Aruba doorlopen had, ging hij in 1937, op 15-jarige leeftijd dus, met vader, een jongere broer en drie zusters naar Nederland, om daar zijn studies voort te gaan zetten.

Op de kostschool te Tilburg was hij om zijn rechtschapenheid zeer gezien bij zijn medeschoolieren, voor wie hij altijd in de bres sprong als hij meende, dat hun onrecht werd aangedaan.

Dit maakte hem erg bemind bij zijn vrienden, maar zou hem later ook even gehaat maken bij zijn vijanden.

Toen de Duitsers in Mei 1940 binnenvielen, zwoer hij de duizenden onschuldig vermoorden te wreken. Toen de ondergrondse dan ook georganiseerd werd, was hij er als de kippen bij.

Hij wist wat het betekende bij de Knokploeg van de ondergrondse te zijn. Hij wist dat zijn leven, nog zo jong en veelbelovend, elk ogenblik in gevaar verkeerde, en toch: hij sloot zich aan en was bij het saboteren van troepentransporten, bij het overvallen van distributie-bureaux en gevangenissen om gevangen kameraden te bevrijden, haantje de voorste. Voor hem was geen gevaar te groot als het zijn makkers gold. Bij gevechten met de Wehrmacht stond hij altijd op de gevaarlijkste plaats. Zijn strijdmakkers zagen in hem een trouwe broeder, de verpersoonlijking van de verbroedering.

Toen het hem in Brabant te warm werd, dook hij onder en werd spoedig met een uiterst gevaarlijke opdracht naar Rotterdam gezonden. Ook hier heeft hij zijn makkers door zijn onverschrokken voorbeeld moed gegeven om door te blijven strijden voor de vrijheid, het grootste geluk van een volk.

Door zijn vele „operaties” was Boy bij de Duitsers verre van onbekend en reeds lang gezocht.

Dikwijls hadden ze reeds hun netten uitgezet om hem te vangen, maar telkens was hij hen te vlug af geweest. Op de wonderbaarlijkste wijze wist hij soms te ontsnappen.

Op een morgen echter, bij het verlaten van de kerk in Den Haag, werd hij gearresteerd en men vond op hem twee automatische pistolen. Boy wist nu wat hem te wachten stond. Hij wist dat hij nu weldra voor het vuurpeloton moest staan. Doch hij schrok er niet voor terug, hij was niet bang voor de dood.

Hij wist dat men hem zou gaan martelen en pijnigen, alvorens hem te fusileren, om inlichtingen te krijgen omtrent de Ondergrondse. Hij was echter vastbesloten niets, geen woord te zeggen, dat zijn kameraden zou kunnen verraden.

Bij de belofte van de Gestapo hem vrij te laten en terug te laten keren naar zijn ouderlijk huis op Aruba, als hij zijn kameraden maar bekendmaakte, antwoordde hij fier: „In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader”.

° ° °

Op de kille herfstmorgen van 6 November werd op de Scheveningse duinen het vonnis voltrokken. Daar stond Boy, een jongeman van 22 jaar, in de bloei van zijn leven, voor de koude lopen van het vuurpeloton.

Zijn laatste gedachten, voordat het moordend lood zijn werk verricht had, zullen zeker bij zijn dierbare ouders geweest zijn, zijn ouders waar hij zo innig van gehouden heeft. Hoe zwaar zal de strijd niet geweest zijn; één woord maar en hij zou vrij zijn. Maar nee, Boy wilde niet vrij zijn ten koste van zijn kameraden. Hij wilde sterven voor zijn ideal: de Vrijheid.

Op het commando „Vuur” riep Boy: „Voor Koningin en Vaderland, Leve de Vrijheid.”

° ° °

Nu rust hij in de aarde op zijn geboorte-grond, die hij zo heeft lief gehad, temidden van het volk, voor wiens geest hij altijd een lichtend voorbeeld van vaderlandslievendheid en plichtsbetrachting zijn zal.

Hem hebben ze kunnen doden, maar zijn geest van trouw en van vrijheid zal in ons voort leven, zijn voorbeeld zal ons altoos blijven leiden, zijn heldhaftig gedrag zullen wij nooit vergeten.

Gij, jeugd van Groot-Nederland, gij komende generatie, bouwt verder aan de vrijheid van ons Vaderland, waarvan de grondslag gelegd is door jonge martelaren als Boy.

R.I.P.

OVER PARACHUTES OF VALSCHERMEN

De parachute dankt haar bekendheid hoofdzakelijk aan de tweede wereldoorlog, want daarvoor werd er weinig of geen gebruik van gemaakt. Een van de voornaamste oorzaken hiervan was het grote wantrouwen der vliegers. Zij vonden het veiliger in een defect vliegtuig te landen dan met een valscherms. Ofschoon de parachute eerst in de oorlog van 1914-'18 dienst begon te doen als reddingsmiddel, is ze geen uitvinding van deze eeuw. Omstreeks 1150 werd ze reeds op een kermis gebruikt, maar de vliegende acrobaat liep een schedelbreuk op. Later bracht Leonardo da Vinci verbeteringen aan en in het begin van de zeventiende eeuw werd de eerste geslaagde sprong gemaakt. Het valscherms van da Vinci had de vorm van een pyramide, daarna kreeg hij weer de vorm van een paraplu. Na de uitvinding van de luchtballon door de Gebr. Montgolfier, begon de parachute dienst te doen bij luchtrampen. In 1797 waagde Garnerin, een Fransman, de eerste sprong uit een luchtballon. Op aanraden van een sterrenkundige, Lalande, bracht hij in het midden van de scherm een opening aan waardoor de lucht kon ontsnappen, zodat het dalen nu rustiger en geleidelijker kon gaan. Het gelukte Garnerin te dalen zonder noodlottige gevolgen. Zijn navolgers echter haalden allerlei kunsten uit om het publiek te vermaken en werden dikwijls het slachtoffer van hun waaghazerijen.

In de eerste Wereldoorlog werd de parachute in verschillende luchtgevechten gebruikt en vele vliegers hebben er hun leven aan te danken. Men kende toen de z.g. „vaste” parachutes, die, zoals men aan de naam kan zien, aan het vliegtuig vastzaten met een lijn.

Deze lijn was om het pak, waarin het scherm zat, vastgebonden. Was de vlieger genooddaakt uit het vliegtuig te springen, dan werd de lijn door de schok gebroken, de parachute kwam uit het pak te voorschijn en de parachutist kon rustig dalen. Volgens de theorie tenminste; in de praktijk ging het enigszins anders. Soms gebeurde het bijvoorbeeld, dat de parachute verward raakte in de vleugels van het vliegtuig. Een andere keer daalde het vliegtuig even snel als de vlieger zodat de schok, waardoor het pak moest opengaan te laat optrad. Dit betekende voor de vliegers een zekere dood. Er moest dus een andere oplossing komen n.l. de „vrije” parachute, die niet aan het vliegtuig vastzat. Het valscherms zat in een soort rugzak en op de borst had de vlieger een handvat. Door daaraan te trekken ging het pak open. Alweer: in theorie. Soms ging het helemaal niet of gedeeltelijk open, met de onvermijdelijke gevolgen.

Men zou dus weer op verbetering. Boven de grote parachute werd een kleinere de „loodsparachute” bevestigd, die na het openen van het pak direct naar buiten wipte, zich ontplooidde en dan het grote valscherms naar buiten trok. In de laat-

ste jaren is men erin geslaagd aan de eigenlijke parachute een vering te geven. Bij dit systeem is de loodsparachute overbodig. Ondanks al deze verbeteringen gaat het springen uit een vliegtuig niet altijd zonder ongelukken gepaard.

De lijnen raken gemakkelijk in de war. Het vouwen is een werk met grote verantwoording en het moet heel nauwkeurig geschieden. De meeste lezers zullen, zij het geen echt valscherms, dan toch wel zeker een afbeelding ervan hebben gezien. Het draaglichaam is bolvormig en van fijne zijde gemaakt. — Deze zijde is zo prachtig dat een Amerikaanse, die een valscherms van haar toekomstige echtgenoot cadeau kreeg, er haar bruidsjacon van liet maken. —

De bol is verwerkt door langs- en dwarsnaden en in het midden bevindt zich een stabiliserende opening. De draaglijnen komen samen tot de vallijnen, waaraan de draaggordel bevestigd is. Door middel van banden wordt hij om het lichaam van de parachutist vastgebonden. De sprong moet niet te hoog genomen worden, het maximum is een paar honderd meters. Wanneer de vlieger springt moet hij ongeveer 10 tellen wachten, voordat hij aan het handvat trekt, anders loopt hij gevaar met het vliegtuig in aanraking te komen.

Ook heeft het valscherms tijd nodig om zich te ontplooiën en de valsnelheid te breken. Als het scherm open is, krijgt men een schok, die alles behalve aangenaam is, maar verder gaat de daling rustiger en nadert men Moeder Aarde met een snelheid van 20 Km. per uur.

Als er torens of bliksemafleiders in zicht komen, kan de parachutist door bepaalde bewegingen enigszins van richting veranderen.

Ook de daalsnelheid kan verminderd worden. Wil men de benen niet breken, dan moet men ze zo slap mogelijk houden en de knieën optrekken. De schok moet liefst zittend opgevangen worden. Wanneer er veel wind staat, wordt de parachutist over de grond gesleept, maar door de z.g. „quick-release” kan de gordel met een ruk worden afgeworpen.

De vlieger staat dan op de een of andere minder elegante wijze op en heeft hiermee zijn doel: weer op aarde rond te kunnen wandelen, bereikt.

Lilia.

Doe wat je wil

Gekletst wordt er toch

(Bontekoe)

VOOR HET EERST ALLEEN VOOR DE KLAS

Maandagmorgen: onze kweekmorgen.

Daar ging de schoolbel.

Ik stond bij de deur te wachten op de heer Joghems, maar geen „meneer” Joghems verscheen. De jongens stonden te dringen en te springen voor de deur, zodat ik besloot ze op eigen gezag maar naar binnen te laten gaan.

Ze stormden met zijn acht en vertigen de klas binnen als een stel losgelaten roofdieren. Hoe hard ik ook gilde, het mocht niet helpen.

Eindelijk na dreigementen als: „Meneer Sprockel”, „de hoek”, enz. werd het stil. Ik herademde. Nu op zoek naar de rooster; ik vond hem ergens in een la verscholen.

Eerste uur: Lezen: uit een boek dat ze „al minstens drie keren hadden uitgelezen”.

Ik dacht aan mijn wijze paedagogische lessen en besloot te lezen tot iemand een fout maakte.

Maar lieve hemel, de helft wist waar we gebleven waren! Zó sukkelden we de les door tot de bel ging.

Maar nu ging het van kwaad tot erger. Op het horen van de bel moesten ze allemaal of water drinken of potlood slijpen of iets anders doen.

Na een algemeen verbod: „En nu mag niemand meer de bank uit”, werd het weer stil. De rekenles begon.

Ik kon ze maar niet aan het verstand brengen dat, als 1000 schriften f 5.— kosten, 2000 schrif-

ten f 10.— kosten. Ik vroeg mezelf af, of ik vroeger ook zo stom was geweest, dat ik dat niet snappen kon. In ieder geval moet het voor mijn onderwijzeres meer moeite geweest zijn het mij aan het verstand te brengen, dan voor mij om het in mijn eigen verstand te krijgen.

Toch ging ook dit uur voorbij en met een zucht sloot ik om tien uur de deur achter me om om half elf weer te beginnen: Verbieden en uitleggen; Uitleggen en verbieden.

Soms had ik zin zo'n ongehoorzame knul door elkaar te schudden en uit te schelden. Maar ik dacht aan mijn „prestige” en hield me op 27° Celsius. Ik had niet eens de tijd om na te denken wat mijn onderwijzeres met me deed, toen ik in de vierde klas zat en ondeugend was. Ik handelde maar op gevoel af.

Om half twaalf besloot ik voor te lezen uit: „Alleen op de wereld”.

Nu had ik ze zoet tot twaalf uur.

Hierna stormden ze het lokaal weer uit na een korte groet en ik stond alleen in de klas voor de lege banken.

Langzaam gingen mijn ogen over de rijen banken.

„Zo zal ik in de toekomst altijd staan” dacht ik...

En tóch was 't fijn, zo alleen: die Mandagmorgen.
Peggy (IIC)

Wederom verkrijgbaar

Heren vilten hoeden van het
wereldberoemde merk

„BATTERSBY”

EL PAN GRANDE

Heerenstraat 18

Uitgebreide sortering
van

Bata

De Allerbeste Modellen
Herenschoenen

„HET NIEUWE SYSTEEM” DOET HET

DE A.M.S. OOGSTTE VEEL SUCCES

Wij beginnen onze recensie van het gisteravond opgevoerd toneelstuk van Charivarius „Het Nieuwe Systeem” met de constatering, dat het een succes geworden is. Wij spreken daarbij de hoop uit dat de protagonisten van het nieuwe systeem ons ditmaal willen geloven en nu eens voor één keer niet zullen zeggen: die journalisten schrijven over dingen waar zij geen verstand van hebben. Verstand hebben wij van het nieuwe systeem weliswaar niet kunnen krijgen, maar wij hebben wel gemerkt dat het gisteravond in Roxy perfect werkte. Door de verwarring, die in ons oordeel ontstaan is door deze geweldige omwenteling — wij worden oud en hebben enige karaktereigenschappen met Dr. van Tegenvoort gemeen — weten wij niet wie wij moeten gelukwensen met dit succes, want het is onder het nieuwe systeem moeilijk uit te maken wie verantwoordelijk was voor de leiding, de leerling Joh. M. Valk of de leraar Drs. B. van Grevenbroek. Wij zullen ons hierin maar verder niet verdiepen, alhoewel wij een heimelijk vermoeden hebben, dat Valk den Heer Grevenbroek de wet voorgeschreven heeft, want in het omgekeerde geval zou het nieuwe systeem onmogelijk het goede resultaat gegeven kunnen hebben, dat met zo veel hilariteit en applaus door het publiek begroet werd.

In ieder geval heeft het nieuwe systeem grote voordelen — wij komen tot dezelfde conclusie als Dr. van Tegenvoort — en geen nadelen. Daar hebt U bijvoorbeeld de samenwerking en harmonie in de klas, die onder 't nieuwe systeem tot in het absolute worden opgevoerd en de tevredenheid van de leraar, die alles overtreft wat tot nog toe op onderwijsinstituten werd vertoond.

Het nieuwe systeem heeft bovendien iets hardnekkigs, want wie zou kunnen geloven, dat de Heer W. Meijer 31 jaar geleden al een lijdende (geen drukfout het moet een lange ij zijn) rol in het systeem gespeeld heeft. Het nieuwe systeem heeft de tand des tijds getrotseerd, al is de Heer Meijer sindsdien van bevallige dienstmaagd tot een ernstig nieuw-systemer opgegroeid.

Het nieuwe systeem grijpt snel om zich heen, want wij zijn er in één avond mee geïnfecteerd en daarom heeft deze recensie er alle eigenschappen van, zodať de lezer er niet veel van zal snappen. Maar dat hoeft ook niet, want het nieuwe systeem werkt alleen aanschouwelijk — er zijn geen woorden voor te vinden, zodat U, wilt U tenminste in weerwil van de 31-jarige reputatie van den Heer Meijer met Uw tijd meegaan, Donderdagavond in Roxy een lesje van Meester Jacobus Nieuwlicht moet gaan nemen, dat Kees van Blixum U zal geven. Dat begrijpt U natuurlijk ook niet, maar U zult lachen om de fijne creatie van Prof. Boekenburg. Maar nu hebben we de rol die K. Beyderwellen speelde gekwalifi-

ceerd en dat hoort onder het nieuwe systeem eigenlijk niet. Maar nu wij er één genoemd hebben mogen de anderen niet achterblijven. A. Hart was een uitstekend volgehouden, beverige Dr. van Tegenvoort en H. Penso een Generaal IJzervreter, die voor de d... niet mis was. C. Romer als Mr. Boon had ook goede kwaliteiten en Corrie Jongejan krijgt een 10 voor poezie en bloemen.

May Winkel heeft natuurlijk haar rol van oppernieuwlichter Meijer geleerd, want hij kende haar natuurlijk nog op zijn duimpje — de rol bedoelen wij.

Over de klasbewoners — klasbewoners zeggen wij, niet holbewoners — van het derde bedrijf behoeven wij niet in bijzonderheden af te dalen. Hun rollen lagen hun uitnemend, het is of het hun dagelijks werk in Johan Valk weet niet alleen een harmonica te bespelen, maar ook de pointe over het voetlicht te krijgen. Donderdagavond moeten ze er allemaal overheen komen en van iedereen. Het is een respectabele serie. Maar elk op zich zelf de moeite waard.

Charivarius, de geestige parodiant van het nieuwe systeem, is niet meer. Maar zijn werk is nog springlevend. Uitgevoerd door een springlevende jeugd is het een waar genoegen het te zien. Zulke uitvoeringen smeden een kameraadschap niet alleen tussen leerling en leerling maar ook tussen leraar en leerling, die nooit vergeten wordt. Het was twee jaar geleden dat het laatste stuk door de A.M.S. werd opgevoerd. Er moet hard gewerkt worden door leraar en leerling, op de A.M.S., dus veel vrije tijd blijft er niet over. Maar toch spreken wij de hoop uit, dat nu er weer opnieuw een begin gemaakt is onze A.M.S.-club met regelmatige tussenpozen op de planken zal komen.

De Heren H.D. Segaar en A. Willemse verleenden hun onschatbare diensten als grimeurs. De A.M.S.-band zorgde voor de muzikale opvrolijking.

Aan het slot van de voorstelling sprak de Heer Meijer een woord van dank tot Drs. van Grevenbroek en alle medewerkers voor voor en achter de schermen — die van achter waren onder-tussen ook voor gekomen — en toen werd de uitslag van de prijsvraag: Welke rol vervulde de Heer Meijer 31 jaar geleden in dit toneelstuk bekend gemaakt. Er waren maar 12 goede oplossingen. Eén van de oplossers ontving een prijs. Er werden bloemen aangedragen voor de dames, er was applaus en toen ging het doek neer onder het zingen van de A.M.S.-mars. De massazang van het publiek klonk nog niet uit volle borst. Men wilde wel, maar wist de woorden niet of kon ze niet lezen. Het licht mag wel even op tijdens het gemeenschappelijk zingen onder de voorstelling en de A.M.S.-mars kan misschien rondge-

deeld worden. Het publiek doet zo graag mee.
Verder veel succes, A.M.S.-club!

Bovenstaand verslag is overgenomen uit de Beurs- en Nieuwsberichten van 23 April.

We vonden het zo'n aardig en sympathiek verslag, dat we graag zagen, dat ook de lezers van de Knalpot, die geen Beurs ontvangen het te lezen zouden krijgen, reden waarom we het dan ook hebben overgenomen. Ook om het voor het nageslacht te bewaren en het zelf later nog eens weer te kunnen lezen. Hieronder laten we nog ons eigen verslag volgen. Het is hierbij geenszins onze bedoeling op onnauwkeurigheden in het verslag van de Beurs te wijzen. Maar zijn nu eenmaal dingen die een buitenstaander, een niet A.M.S.-er niet weet en die toch het vermelden waard zijn.

Zo bv. hoe er de laatste week gerepeteerd werd. Iedere vrij minuut werd benut; onder de pauzes liepen de heren toneelspelers rond met de rol in de hand, beetje bij beetje werd het er in gepompt.

Toch waren de repetities van die week verre van goed gegaan. Op Zaterdagmiddag 19 April ging het zelfs zo slecht, dat velen begonnen te wanhopen en voorstelden om de zaak maar uit te stellen. Gelukkig waren de spelers niet zo pessimistisch.

De volgende dag (Zondag 20 April) werd er de hele middag gerepeteerd en tegen de avond begon het vrij vlot te gaan. Men begon weer te hopen. Dinsdag 22 April, de dag van de eerste uitvoering. 's Middags was de hele A.M.S. in Roxy verzameld voor de „generale”. Het ging boven verwachting goed, ja zelfs uitstekend.

De A.M.S.-ers twijfelden niet meer, ze waren verzekerd van hun succes. Want.....was „Een Zomerzothed” een succes, geweest, „Het Nieuwe Systeem” zou het niet minder zijn.

Twee keer werd het opgevoerd voor een stampvolle zaal. Gezien het applaus, dat de spelers op beide avonden oogstten, mogen we wel concluderen, dat het stuk in de smaak is gevallen.

De regie, die veel van de vrije tijd eiste, was aan de deskundige leiding van Drs. v. Grevenbroek en Jan Valk wel toevertrouwd.

We moeten zeggen, dat de grootste moeilijkheid, waarmee men bij een toneeluitvoering meestal te kampen heeft, nl. de rolverdeling, hier zeer goed oplost was. Van de meeste spelers kan gezegd worden, dat ze geknipt waren voor hun rol.

Daar hebben we b.v. de altijd dikdoende Cayochi als Mr. Boon, de secretaris van de Commissie van Toezicht; de gewezen soldaat Penso als Generaal IJzervreter en niet te vergeten Corrie Jongejan als de aanstellerige juffrouw Leliënkrans.

Ook Koos Beyderwellen vertolkte de rol van Prof. Boekenburg op uitstekende wijze en leefde er geheel in. Hart (Dr. v. Tegenvoort) en J. Witvliet (Nieuwlicht) waren ook best. En niet

te vergeten Flora (Elly Reyerse). Jansen (Frans van Dun), de inspecteur, geldt nog een bijzonder woord van lof, daar hij zijn rol in een paar dagen had moeten leren en des al niet min zeer goed spel te zien gaf.

Zou men de bedrijven afzonderlijk gaan beoordelen, dan moet er gezegd worden, dat op de eerste avond het eerste bedrijf het vlotst gespeeld werd, terwijl op de tweede avond het tweede bedrijf de kroon spande.

De man van het tweede bedrijf was de vindingrijke O. Meriën (Jan Boon), die de fouten (door de anderen gemaakt) zo goed wist te camoufleren, dat niemand, behalve zij, die het stuk bijna van buiten kenden, er iets van gemerkt heeft. U ziet dus ook deze gave van een volkomen acteur heeft deze jongeman. Voorwaar een even grote kunst als het acteren zelf.

Ook zijn medespeelster, Nory Chundro (Loeki Moor) speelde uitstekend. Bij de eerste uitvoering oogstte ze een uitbundig applaus voor haar ongekunstelde val met de rolschaatsen.

Het derde bedrijf was in beide uitvoeringen minder goed, hetgeen geenszins zeggen wil, dat het **niet goed** gespeeld werd.

Aan het invallen mankeerde er zo nu dan wel iets, maar dat kunnen we geen der spelers van het derde bedrijf kwalijk nemen. Het is nu eenmaal veel moeilijker om met zijn vijftien te spelen dan met zijn drieën.

Al bij al hebben ze het goed van afgebricht.

Dit alles heeft het publiek zelf kunnen zien en beoordelen, maar nu zij die voor het oog van het publiek verscholen waren.

Op de eerste plaats dienen dan genoemd te worden de heren Segaar en Willemse, die de spelers op meesterlijke wijze wisten te grimeren, alsmede R. Muskus de artistieke A.M.S.-erschilder, die ook veel heeft bijgedragen tot het welslagen van dit toneelstuk.

Last but not least moeten wij nog dan noemen de souffleuse Annie Sipkes, die gedurende de hele uitvoering in het smoor-hete souffleurhokje zitten moest en zonder wier opoffering de „Het Nieuwe Systeem” geen succes geworden zou zijn.

De eerste avond, de „officiële” avond, werd geopend met de A.M.S.-mars gezongen door de A.M.S.-ers met accordeonbegeleiding van Valk. Daarna hield de voorzitter van de A.M.S.-club, Petrus van der Veen, een toespraak waarin hij de gasten welkom heette. Tot onze grote spijt was de gouverneur die avond verhinderd; wel bemerkten we op de gereserveerde plaatsen de Heren Leden van de Commissie van Toezicht.

Op deze avond werd er ook een prijsvraag gehouden.

In de programmas, die die avond verkocht waren, was een briefje gestoken met de vraag: „Welke rol speelde onze directeur 31 jaar geleden in dit toneelstuk?” Onder de goede raders zou dan een prijs verloot worden. Voor alles liet men de directeur spelen, ja tot zelfs voor mej. Leliënkrans. Maar er waren maar weinigen die

de juiste te pakken hadden. We moeten zelf wel toegeven dat het een heel gekke rol was n.l. die van Jaantje. De meeste aanwezigen hadden de heer Meijer geknipt gevonden voor de rol van Prof. Boekenburg (147), maar voor Jaantje waren er maar 12.

Na de afloop lichtte de Heer Meijer de zaak toe vertelde dat hij op een jongens-kweekschool gezeten had, waar de directeur hen te strengste verboden had ooit met meisjes om te gaan. Dat deden ze dan dus ook nooit...En vandaar dat ook de meisjes-rollen door jongens gespeeld moesten worden.

Na afloop van de tweede avond was er nog een „gezellig samenzijn” voor de medespelers in het Cultuur Centrum.

Tot één uur in de nacht werd er toen gedanst op de muziek van de Heer Mulders. Toen de muziek zweeg, vonden de acteurs, dat het nog te vroeg was om op te houden. Onder het zingen van het beroemde Jansen-lied werd er toen door-gedanst en gehost en het was twee uur eer de laatste tonen, die uit de ondertussen schor geworden kelen kwamen, wegstierven. Het was een echt „gezellige samenzijn” geweest.

De A.M.S. kan terug zien op een paar zeer geslaagde avonden, de bekroning van heel veel moeite en opoffering.

DE DOODGRAVERS

Dagelijks sterven er op aarde duizenden en duizenden dieren aan ouderdomszwakte, gebreken, ziekten en ongelukken. Blevens de lijken van deze dieren in bos en veld liggen, dan zouden ze spoedig een heel onaangename geur verspreiden en kweekplaatsen worden van allerlei ziektekiemen. De gevolgen zouden dan ook voor ons niet uitblijven en de wereld zou er heel anders uitzien hebben indien niet... de Schepper ons een heel leger opruimers gegeven had.

Vaak hoorden we van de wilde honden, die in Konstantinopel en andere Turkse steden een gratis reinigingsdienst verrichten en van hyena's en gieren, die met wellust op allerlei krenten aanvallen en die verorberen. Het grote opruimingswerk echter wordt gedaan door heel kleine diertjes, allemaal uit het rijk der insecten. Wie buiten woont kan ze in zijn naaste omgeving gemakkelijk waarnemen.

Hier ligt een haas door een auto overreden, daar een mol, die een boer door een slag met zijn schop het leverslicht heeft uitgeblazen, ginds een hagedis door de steen van één of andere kwajongen gedood... Maar laten we nu de opsomming staken en kijken waar al die lijken blijven.

De eerste die aan de lijkbaar verschijnt is gewoonlijk de mier. Dadelijk valt ze aan en met haar scherpe kaken snijdt ze kleine stukjes af, die naar binnen verdwijnen. Zodra de lijkenlucht zich verspreidt, lokt deze talrijke insecten, die in grote legers komen aanvliegen.

Ijverig boren en wroeten ze in het lijk, zuigen de sappen op en rusten niet voordat al het eetbaars verdwenen is. Alleen het uitgedroogde vel met beenderen blijft achter. Al wat rotten kan is weg, de onaangename reuk is weg, de kweekplaatsen voor ziektekiemen zijn weg. Wie ergens zo'n lijk vindt, moet eens zijn weerzin overwinnen en zijn reukorganen uitschakelen, de moed hebben met een stokje het dode dier om te wentelen. Hij zal dan versteld staan van het aantal opruimers die met hun nuttig werd bezig waren, nu verschrikt wegvlugten.

Als hij goed opmerkt, dan zal hij verschillende soorten herkennen. Dit zijn nu allemaal gewone opruimers, maar wij zullen het verder hebben over één, waarvan de naam de manier waarop hij te werk gaat verder aanduidt n.l. de doodgraver.

Doodgravers, dus insecten die hun lijken echt begraven, zijn er in verschillende soorten. De meest bekende is de gewone doodgraver. Hij ziet er niet zo vies uit als de meeste aaskevers de gele en zwarte banden geven hem zelfs een heel presentabel uiterlijk. Toch verloochent hij, ook als hij niet aan het werk is, zijn beroep niet, hij verspreidt n.l. altijd een muskusachtige reuk. Wordt hij aangevallen dan scheidt hij een zeer onaangenaam riekende vloeistof af en doet aldus zijn aanvaller de aftocht blazen.

Het gekste van deze dieren is, dat zij er helemaal niet aan denken zich te goed te doen aan de overvloed van voedsel; hoogstens likken ze iets van het uitstromende vocht, de rest wordt keurig netjes begraven. De bedoeling van het begraven is ook niet een voorraadschuur aan te leggen om er later van te kunnen smullen. Het lijk is niet bestemd voor eigen voedsel maar tot voedsel van het nakomelingschap, de larven, die uit de eieren komen, die het wijfje na de afloop van de begravenis in het lijk legt.

We zullen nu eens gaan kijken hoe het begraven plaats heeft. Meestal komen op de reuk van het aas verscheidenen af en beginnen dan samen het graafwerk. Ze kruipen dan onder het lijk en graven met de middelste en achterste poten het zand weg en schuiven dat naar achteren. Om het dode dier vormt zich een walletje van uitgegraven aarde, dat steeds hoger wordt. Het beste kunnen deze ijverige werkers graven als het lijk op hun rug rust. We zien hen dan niet meer, maar aan het zacht op en neer schommelen van het lijk bemerken we dat ze er nog zijn. Wisten we niet dat hier doodgravers aan het werk waren, dan zouden we denken dat de dode weer ten leven was gewekt.

Het lijk zakt langzaam dieper in de aarde, tot het helemaal verdwijnt.

De aarde van de ringwal valt geleidelijk naar beneden en sluit de kuil. Voor het graf definitief gesloten wordt, legt het wijfje haar eieren in het dode lichaam. Dan wordt de rest van de aarde er op gekrabbeld en een kleine grafheuvel wijst de plaats aan, waar de dode rust. De hele begravenis is in een paar uur afgelopen.

Onder de grond gaat het lijk verder tot bederf over. Als na een dag of tien de larven uit de eieren te voorschijn komen, dan vinden ze een zware pekachtige massa, waaraan ze zich te goed doen.

Ze worden echt geboren in een Luilekkerland, ze behoeven hun bek maar open te doen en te happen. Ze moeten wel een heel bijzondere maag hebben, want voor elke andere maag zou die vuile vloeistoef vergif zijn. Zij groeien er echter voorspoedig van.

Niemand zal er zich om verwonderen, dat de larve vuilwit gekleurd is, evenmin, dat zij naakt en blind is; waartoe zo een mooie kleur dienen in haar ondergrondse woning; een huidbekleding als bescherming heeft ze niet nodig, ze zwemt veilig in de voedselbrei, ogen om het voedsel te vinden zijn dus ook overbodig.

Wel heeft ze korte, krachtige poten, waarmee ze flink uit de voeten kan. Ze dienen om zich later, als ze helemaal uitgegroeid is, verder in de aarde te boren om zich te gaan verpoppen. Met die poten en de uitsteeksels op de rugschilden wroet ze in de grond tot ze een klein kamertje klaar heeft, waar ze als pop enige weken in verstijfde toestand blijft liggen. Dan wordt het plotseling ten leven gewekt en komt de doodgraver uit de pop te voorschijn. Zijn eerste werk is zich uit zijn graf naar buiten graven.

De doodgravers hebben een fijn instinct dat voor dat van bijen en mieren niet onderdoet.

Er zijn zelfs mensen, die door slechte waarnemingen en het trekken van verkeerde conclusies er toe kwamen te beweren, dat doodgravers verstand hebben.

In hun onwetendheid laten dergelijke waarnemers hun fantasie wel eens te ver gaan.

Zo schreef iemand, dat hij een doodgraver had waargenomen, die een dode muis aan het begraven was. De grond onder het lijk was echter te hard. Toen ging het insect op zoek naar zachtere grond, die het op enige afstand vond. Daarin dolf het een kuil en toen die klaar was, probeerde het de muis er naar toe te slepen. Dit lukte echter niet. Geen nood, dacht het beestje toen, vloog weg en kwam na enige ogenblikken met vier kameraden terug. Samen begroeven ze toen het muisje.

Een doodgraver graaft nooit een kuil ergens anders dan onder het dode dier; hij moet de last van het lijk op zich voelen anders graaft hij niet. Hulp halen doet een doodgraver ook niet, de helpers komen uit eigen beweging aangelokt door de „heerlijke” lijkenlucht; ze komen niet om te helpen, maar om voor hun eigen nakomelingen te graven.

Ze worden niet geroepen, ook niet verjaagd, hun hulp wordt zonder meer aangenomen, aanspraak op dank maken ze niet en dank krijgen ze ook niet. Als die schrijver werkelijk heeft waargenomen, wat hij vertelt heeft hij zeker vijf kevers gezien, die ongeroepen op de geur afgekomen waren. Wie bewijst, dat de eerste kever er bij was? Fantasie en niet anders! Maar de werkelijkheid is al fantastisch genoeg!

NIEUWS

ONZE EERSTE „EERSTE PRIJS”

Ter gelegenheid van haar 5-jarig bestaan, had de wandelclub van Sithoc een tocht om het Schottegat georganiseerd. De A.M.S.-club zou er ook aan meedoen. Er werd op school voor dit geval dus propaganda gemaakt en op een avond werd er met enkele enthousiastelingen een oefenmars gehouden naar Hato. Iedereen overleefde deze tocht en er kon met een gerust hart gezegd worden dat de A.M.S. geen slecht figuur zou slaan bij de officiële wandelmars.

De laatste voorbereidingen werden getroffen: enkele meisjes zouden zorgen, dat ieder een A.M.S.-insigne kreeg en de directeur leende een broek uit...

Zondag 27 April: om half drie waren al de wandelaars op het Rif bij het Stadion en om drie uur zou het spul beginnen. Het was een erg bont gezelschap: padvindsters, verder jongens en meisjes van verschillende sportclubs, in fel gekleurde uniformen.

Het duurde erg lang voor we konden vertrekken, maar, eenmaal begonnen, zetten we er een flinke pas in. Cairo was een fijne tamboer en onze groep marcheerde keurig het Brionplein en de brug over, de Punda in.

Bij het standbeeld van Peter Stuyvesant werd er even halt gehouden, om de trom beter vast te zetten.

Op het Julianaplein kwamen we voorbij de eerste Controle-post en op Saliña werden we eerst door Sithoc en daarna door een groepje Bloemfonteiners, die nogal veel last van de zon scheenen te hebben, gepasseerd. Nu zat er niemand meer achter ons en we liepen zo door tot Groot-Kwartier.

Hier werd in het clubgebouw een beetje uitgeblazen en uitgerust, tenminste, dat was de bedoeling. Maar als je wat hebben moest, dan moest je daar eerst slag voor leveren en zo kwam er van rusten niet veel terecht.

„Bij Groot-Kwartier begon de Victorie”... We begonnen nu andere groepen in te halen en voor de variatie werd „Jansen” weer ingezet. Overal langs de wegen stonden er A.M.S.-ers met een medelijdende grijns op het gezicht te kijken of we nog leefden en enkele leeraren snorden ons in hun auto voorbij.

Bij de beroepschool werd rechtsaf geslagen en bij St. Maria linksaf. Nu begonnen de meesten te voelen wat het betekende 25 km. te moeten wandelen.

De meisjes hadden steeds meer last om in de pas te blijven lopen, en het was maar goed dat we gemoteriseerde „Aan- en Afvoertroepen” hadden. Twee heren op een motor gingen nl. telkens onze veldflessen vullen.

De meesten nog fit en allen opgewekt, kwa-

men we na zevenen langs de Bredestraat weer binnen onder 't zingen van het ondertussen al benoemd geworden „Jansen”. Toen we echter even voor half acht halt hielden in het Stadion, hoorden we dat men al met de prijsuitreiking begonnen was.

Ofschoon het ons niet in de eerste plaats om een prijs te doen was hoopten we toch allemaal één te krijgen. Daar...plotseling...wat was dat... wat werd daar omgeroepen...?

„De eerste prijs van de gemengde groepen is gewonnen...door de A.M.S.” Een oorverdovend gejuich brak los...de directeur, die de hele mars als aanvoerder had meegelopen, danst met de prijs, een zilveren beker, in de hand.

In de vrolijkste stemming ging het hele stel naar huis, maar onderweg werd er besloten om aan de uitnodiging van Sithoc, om nog naar hun Clubhuis te gaan, gevolg te geven. Het was daar een drukte van belang; we kregen er wat te drinken, er werden speeches gehouden (o.a. door onze directeur) en de band speelde er uit alle macht.

Tot laat in de avond is men daar gezellig bijeen gebleven.

Het is een goede dag voor de A.M.S. geweest en we hopen, dat de volgende keer nog meer jongens en meisjes mee, zullen doen.

We geven hier nog de namen van de deelnemers en deelnemers:

IA Myrna Dovale	Fr. v. Dun
Ch. Henriquez	E. Martis
J. Ossenkopp	E. Krythoff
E. Kibbelaar	J. Plaate
IA Elly Reyerse	IIA R. Muskus
Ina Hermelijn	P. v.d. Veen
Corrie Jongejan	IIB W. Netto
Georgine Rustwijk	J. Visser
Le de Blicck	IIIB G. Cairo
L. Seibald	
St. de Castro	
J. Castendijk	

Het was een mooie gesloten groep vooraan en achteraan 3 jongens, de tussenrijen 2 jongens met een meisje. De meisjes liepen dus wel goed beschermd!

RONDOM IIA

Op Dinsdag 29 April brachten de jongens van IIA een bezoek aan de Dieppe, een Frans schip van de Cie. Gll. Transatlantique, dat aan de Westwerf gemeerd lag. Zonder door de Douane-Beambte lastig gevallen te worden, begaven ze zich aan boord. Daar werden ze door de vader van één der leerlingen voorgesteld aan de Kapitein en enige dames.

„We hadden nog juist de tijd om onze spraakorganen in de juiste positie te zetten” vertelde één van de heren ons later. „Hm”, dachten we toen „het is maar goed dat jullie niet aan een Engelse kapitein werden voorgesteld, anders waren jullie zeker niet zo gauw klaar gekomen met de positie van de spraakorganen”.

In het begin wou het niet vlotten, het Frans spreken bedoelen we. Het leek alsof de hele klas uit stotteraars bestond. Bij het aan land gaan werd het voorstel van één van de leerlingen, om in het vervolg bij een dergelijk bezoek de Franse lerares mee te vragen, met algemene stemmen aangenomen. Dan zou geen Fransman kans krijgen aan 't woord te komen...

Na kennismaking met de kapitein begon de zwerf-instructie-tocht onder leiding van de stuurman. Vooral voor de Raderinstallatie bleek heel wat belangstelling te zijn. De goede man deed zijn best om alles zo eenvoudig mogelijk uit te leggen, de jongens deden ook hun best en luisterden heel aandachtig...maar, of het aan de stuurman lag of aan de jongens zelf weten we niet zij begrepen er in ieder geval niets van ¹⁾.

Na de tocht werden ze door de Kapitein op een koele drank onthaald. Nog even werd er toen met hem, zo goed en zo kwaad als het ging, gepraat. Toen brak het uur voor het vertrek aan en men moest van boord gaan om plaats te maken voor de loods, die het schip in naam van haar gastvrouw uitgeleide zou doen.

¹⁾ Noot van de redactie: was het de B-afdeling maar geweest: die had alles natuurlijk dadelijk gesnapt...

Woensdag, 30 April, de volgende dag dus, ging dezelfde IIA op zijn eentje pick-nicken op Brakkeput. Daar de klas slechts 8 jongens telt (de 3 meisjes van IIC niet meegerekend) werden enkele meisjes uit de andere klassen uitgenodigd. Al de voorbereidingen hadden echter in het geheim plaats en de rest van de school wist er niets van.

Waarom toch die geheimzinnigheid???

Er werd afgesproken dat er bij de school verzameld zou worden, van waar dan een gedeelte met de auto van Nokki (van Leeuwen) zou gaan en de andere helft met de bus tot Zuurzak zou rijden, waar ze dan door Nokki zouden worden opgepikt en naar Brakkeput gereden. De bedoeling was, dat men om 7.40 uur zou vertrekken, maar door een ongelukkige samenloop van omstandigheden (de brug was kapot enz. enz.) kon het eerste gedeelte pas om 8.15 starten. De rest volgde met de bus van 8.45. Toen deze achterhoede echter op Zuurzak aankwam, zagen ze te vergeefs uit naar de auto van Nokki. Ten einde raad besloot het gezelschap toen naar Brakkeput te wandelen. Onderweg kreeg de jongeheer v. der Veen een zeer illustere inval: om de heer van Grevenbroek, die met Myrna volgen zou, de weg te wijzen, stelde hij voor om pijltjes van stenen te maken. U ziet dus, dat de heren in een echt avontuurlijke stemming waren.

Van het pijltjes maken kwam niet veel terecht, want al heel spoedig zag men de lang-verwachte auto in de verte aankomen. Tot grote verontwaardiging van de heren Sprock en van der Veen echter, zaten er nog 2 andere personen in de auto.

„Hoe kunnen we nu in 's hemels naam met

ons achten er nog bij in?" vroeg Oy aan de Oude Heer. Deze haalde de schouders op en liep door.

Er bleek werkelijk geen plaats genoeg te zijn in de auto; doch geen nood men bood de heren aan om op de treeplanken te gaan staan. Dit wezen ze echter wijselijk af: ze prefereerden te voet te gaan.

Bij Brakkeput-C.P.I.M. vonden ze de wagen van Nokki langs de weg staan. De rechter-voorbond was gesprongen. Kon het ook anders?

De rest van de dag werd, ondanks dit minder geslaagd begin, echt gezellig doorgebracht. Na nog een koel bad te Jan Thiel, keerde men eerst laat in de namiddag naar de stad terug.

DE A.M.S. GAAT DAUWTRAPPEN.

Op Hemelvaartsdag 15 Mei werden we, zoals afgesproken was, door het truckje van Sprock om 4.30 in de morgen opgepikt op het Brionplein. De tocht ging verder over Otrabanda, het Schottegat rond, overal stoppend voor de deelnemers, naar Saliña alwaar gewacht moest worden op de anderen. Even moest er toen nog naar Pietermaai gereden worden om aan leraar op te pikken en toen werd ook meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om in de prille morgen een „lang zal zo leven” te zingen voor May, die op

die dag haar verjaardag vierde. Met dat al was het later geworden dan men verwacht had, en daar men in ieder geval om 7 uur op Brakkeput zijn moest om daar naar de kerk te gaan, moest het plan gewijzigd worden en zijn we niet volgens de afspraak bij Saliña beginnen te lopen, maar bij Zuurzak.

Even opgesteld... „Voorwaart...mars” en daar begon de pret.

De laatkomers werden nog met de auto gebracht en zo zag men de groep steeds groter worden.

In een flinke marstempo, gevolgd door de „pickup” met een paar zwakke navolgers van Peter Stuyvesant en de populaire Nokki te paard, kwam men nog juist op tijd bij de kerk van Brakkeput aan.

Na de mis werd de inwendige mens nog even versterkt en toen begon de tocht weer. De „zó grote groep” bestond nu slechts uit leraren, een lerares en een jongen en een meisje van de school. De rest was in of aan de „Pickup”.

Onder luid getoeter reden de luie dauwtrappers deze ferme groep voorbij. Maar bij de asfaltweg moesten ze uitstappen en toen de kern ook gearriveerd was, ging het in vrolijke mars-orde naar Janthiel.

Enige uitvallers werden met de „Pickup” naar Janthiel gereden, terwijl de anderen een weg naar links insloegen om naar de „bank” te gaan.

Van hieruit had men een prachtige uitzicht over de Caracasbaai. Aan de overzijde zagen we fort Beekenburg liggen, dat we tien dagen tevoren bestormd hadden. Hoe jammer dat de meeste bewoners van ons eiland dergelijke schone plekjes niet kennen. Van de bank togen we via het vuurtorentje dwars door de „rimboe” naar de lokkende baai.

„Vlug uitkleden en de zee in. Dat behoefde niet gezegd te worden.

De duikers begaven zich naar de springplank, terwijl de rest zich vermaakte met allerlei spelletjes. Even moet nog een interessant ruitergevecht genoemd worden, waarbij het 15 minuten duurde voor Koos en Nini als overwinnaars over Cayochi en May uit het strijdperk konden treden.

Tegen 12 uur kwam het commando „Break it up” en moest de terugtocht beginnen. De Directeur, een echte zoon uit het land van Staring, waar het dauwtrappen nog goede traditie is, liep toen met mej. Slockers en Dr. Goudeket en nog een paar flinke tippelaars langs de kust naar huis terug, terwijl de rest weer in of aan de „Pickup” naar huis gereden werd.

Zo heeft de A.M.S. hier op Curaçao weer iets nieuws ingevoerd.

We hopen het volgend jaar met Hemelvaartsdag meerdere groepen te zien meedoen met Dauwtrappen.

Heeft U melk nodig?
Vraagt

„PET”

Alom verkrijgbaar.

De beste geïmporteerde melk
te Curaçao.

Alleen vertegenwoordiger:
JOHAN E. MAURICIO
Breedestraat, 81 O.B. - Tel. 2237

Heren Aannemers!

Wenst U tegels van de beste kwaliteit
en van de prachtigste dessins?

Bezoekt dan heden nog

Tegelfabriek J. G. de Castro

PLANTAGE MARCHENA

en U zult niet teleurgesteld naar huis terugkeren.

DE BESTE KEUZE

in **KLEEDING**
GESCHENKARTIKELEN

voor **DAMES, HEEREN,**
en **KINDEREN,**

“LA CASA AMARILLA”.

„GRIFFIN” PRODUCTEN

voor alle soorten schoenen

GRIFFIN „A.B.C.”	Schoensmeer	—	in verschillende kleuren (grote en kleine blikjes)
GRIFFIN „ALLWHITE”		—	het beste witsel
GRIFFIN „LIQUID WAX”		—	te gebruiken i.p.v. schoensmeer— in verschillende kleuren.
GRIFFIN „BLACK & BROWN DYE”		—	om schoenen van een andere kleur zwart of bruin te maken
GRIFFIN „DYCOTE”		—	het nieuwe product, dat oude schoenen er als nieuw doen uitzien in verschillende kleuren

Gebruik „GRIFFIN” voor betere resultaten.

OVERAL VERKRIJGBAAR

Alleen vertegenwoordigers

E. & G. MARTIJN

Tel. 2442

HANDELSKADE

S.E.L. Maduro & Sons, N.V.

Opgericht 1837

Het beste adres voor:

Bouwmaterialen

Hout-, cement-, ijzer etc. etc.

Olieproducten

Passages

Telefoon No. 1200